

صلى الله عليه وسلم

دانشگاه: علمی و کاربردی واحد ۳۴

گروه: هنر

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی

گرایش: گرافیک-گرافیک

عنوان: طراحی پوستر فرهنگی با استفاده از نمادها و اسطوره های ایران باستان

استاد راهنما: سرکار خانم سوسن محمودی توتکابنی

نگارش: سپیده خاندوزی

سال: ۹۲-۹۳

تقدیم به پدر و مادرم که از نگاهشان صلابت، از رفتارشان محبت و از صبرشان ایستادگی را آموختم
و همه کسانی که لحظه ای بعد انسانی و وجدانی خود را فراموش نمی کنند و بر آستان گران سنگ انسانیت
سر فرود می آورند و انسان را با همه تفاوت هایش ارج می نهند.
و با تقدیر و تشکر شایسته از استاد فرهیخته و فرزانه سرکار خانم محمودی توتکابنی که با نکته های دلاویز و
گفته های بلند ، صحیفه های سخن را علم پرور نمود و همواره راهنما و راه گشای نگارنده در اتمام و اکمال
پایان نامه بوده است.

چکیده

این پژوهش قصد داشت تا اسطوره و نمادهای ایران باستان را مورد بررسی قرار دهد. روش این پژوهش به صورت کتابخانه‌ای بوده است. از این جهت تعریفی از اسطوره و نمادهای ایران باستان و تاریخچه کلی از پوستر مورد بررسی قرار گرفت. فصل اول این پژوهش شامل مقدمه که تعریف کلی از نماد و اسطوره‌ها و پوستر شده است. همچنین در فصل دوم به بررسی آیین‌آریایی و قبیله‌های ایرانی پرداخته شده است. در فصل سوم به جستاری بر اسطوره‌ها و نمادها پرداخته شده است. فصل چهارم به هنر پوستر و در آخر فصل پنجم نتیجه‌گیری را شامل می‌شود. از این پژوهش نتیجه می‌گیریم که اسطوره آرمان و آرزوهای انسان‌ها را می‌نماید، اسطوره بسیاری از دین‌ها در طول تاریخ بوده است. زیرا دین‌ها به اسطوره آئینه‌ی تمام‌نمای زندگی ملت‌هاست؛ آن‌جا که تاریخ گنگ و بی‌صداست، اسطوره سخن‌گوی جان‌ها و دل‌هاست. کهن‌ترین دین در کشور ما، آیین زرتشت بوده و ظهور زرتشت و گسترش دینش در این سرزمین هزاران هزار تاثیر بر زبان قوم و فرهنگ ما گذاشته است. قوم ایرانی صاحب یکی از پر سابقه‌ترین و درخشان‌ترین فرهنگ‌ها و تمدن‌های تاریخ بشری است و تاثیری شگرف در فرهنگ‌های ملل و نژادهای مختلف از ترک، روم، یونان و عرب... گذارده است. در جهان نقش‌ها و نمادها صرفاً تصویر نبودند بلکه نماد یک عقیده و سمبل دینی بودند. باستان‌اعتقادات دینی و اسطوره‌ای سرمنشا بسیاری حرکت‌های انسانی بود. در هنر باستانی، برخی نماد معرف چیزی مبهم، ناشناخته یا پنهان از ماست .

واژه کلیدی: " اسطوره و نمادهای ایران باستان " ، " پوستر " ، " آیین آریایی " ، " آیین زرتشت "

فهرست مطالب

	فصل اول: مقدمه
۱	مقدمه
	فصل دوم: آیین آریایی و قبیله‌های ایرانی
۲	آیین آریایی
۷	نماد
۸	نماد شناسی هنر هخامنشی
۹	نخستین قبیله‌های ایرانی
۱۱	داستان آفرینش
۱۳	وارد شدن اهریمن بر آفرینش
	فصل سوم: جستاری بر اسطوره‌ها و نمادها
۲۱	دوشیزه ناهید، مادر مهر
۲۱	دوشیزه ناهید و دوشیزه مریم
۲۲	ایزد آب ناهید
۲۴	معابد معروف ناهید
۲۵	شهرت ناهید نزد یونانیان و ستایش وی در آسیای صغیر
۲۶	ایرانیان قدیم آب را محترم می داشته‌اند
۲۷	شمایل و پیکر ناهید
۳۷	ایزد مهر (میترا)

۳۸	نام مهر یا مسیحا
۴۰	آیین مهر پرستی و مراحل هفت گانه‌ی سلوک
۴۴	ایزد ماه
۴۴	ایزد آسمان
۴۵	ایزد زمین (سپندارمذ)
۴۵	آرش کمانگیر
۴۷	چیستا ایزد علم و دانش
۴۷	وداع با «فروهر» و «اهوره مزدا»
۴۸	تئوری فروهر
۴۹	فرضیه نماد اهوره مزدا
۵۰	نماد نیلوفر
۵۲	نماد عنقا
۵۴	نمادهای حیوانی
۵۶	نماد چلیپا یا صلیب شکسته
۵۸	نماد دایره
	فصل چهارم: پوستر
۶۰	هنر پوستر
۶۲	سرآمدن پوسترهای مصور در غرب
۶۴	گرایش های متنوع در جهان
۶۴	ویژگی های یک پوستر موفق

فصل پنجم : گزارش کار عملی

هدف کار عملی و نحوه کار

فهرست منابع و ماخذ

تعریف واژگان

فهرست تصاویر

فصل اول

مقدمه

فصل دوم

آیین آریایی

فصل سوم

جستاری بر اسطوره‌ها و نمادها

فصل چهارم

پوستر

فصل پنجم

هدف کار عملی و نحوه کار